

Räddnings Plankan

NR 2 2025

En webbtidning för erfarenhetsutbyte inom området skydd mot olyckor utgiven av RäddSam F

RäddSam F är ett samarbetsorgan för 13 kommuner i Jönköpings län och Ydre kommun i Östergötlands län samt SOS Alarm.

PDV-övning i Eksjö

Jag har (efter Mias besked om att det är "din tur att skriva i Plankan") under en tid funderat på vad jag kan skriva om här som inte redan är sagt. Så med risk för att återupprepa saker som redan är nämnda får det bli en personlig reflektion! För de av er som jag ännu inte haft nöje att möta, så finns det en tidigare presentation i "Plankan Nr 3 2019"... Efter dryga 2,5 års veckopendling till Skåne är jag tillbaka inom RäddSam F - jag återkommer till fördelarna med detta.

Alla vet vi att de förändrade förutsättningarna för räddningstjänsten, kommunerna samt för oss som individer varit stora under de senaste åren gällande bland annat arbetstider, pensionsavtal, vikande skatteunderlag, inflationspåverkan, förändringar i demografin, "uppsättning" för upprustning av totalförsvaret, ny socialtjänstlag och en omvärld där spelreglerna i stort förändras från dag till dag.

Ovanstående har tagit, och tar fortsatt, väldigt mycket fokus, kraft och energi, vilket är fullt förståeligt. Min egen reflektion är att kommunerna inklusive räddningstjänsterna kommer att behöva söka nya och fler typer av samarbeten över kommungränserna framöver då de offentliga medlen (läs skatteintäkter) kommer att minska för de flesta av oss.

Det är här jag ser flera stora fördelar och styrkan i Jönköpings län och F-samverkan

- Man är endast 13 kommuner vilket oftast gör det enklare att komma överens
- Man har i länet ett väldigt inarbetat nät av samverkan i olika konstellationer (ibland kanske tom för många för att få styrning på alla)
- Man gör sakerna tillsammans utan att det behöver vara tvingande
- Man drar nytta av varandras kunskaper och delar med sig av de samma
- Man har nära band till både region och länsstyrelse
- Man är inom räddningstjänsten förhållandevis få chefer som skall komma överens
- Man har en gemensam ledningsstruktur och larmcentral
- Man har ett tillåtande förhållningssätt i att

vi får vara lite olika utan att det ses som ett problem

- Man har alltid nära till att få hjälp av varandra
- mm mm

Vad vill jag då säga med detta?

Jo de nära relationer och samarbeten vi har inom länet gör att vi redan är en bra bit på väg, men att det gäller att fortsätta och utveckla dessa samarbeten ännu mer - för det kommer att behövas. Det är när läget blir ansträngt man behöver sina grannar, kollegor och vänner som mest.

Med förhoppning om en del regn innan vi börjar gå på semester, vill jag önska er alla en riktigt skön sommar samt lämna min uppskattning för de insatser ni gör för de som bor, lever, verkar och vistas i våra kommuner.

/Thomas

PS Denna text skrevs ca 2 timmar innan jag blev medveten om utbredningen av branden i Hylte och spridningen in i Gislaveds kommun och visar väl ganska väl på sakerna ovan. Jag vill även passa på att skicka ett stort tack till er alla som under och efter på olika sätt hjälpt till med denna händelse. DS

THOMAS JOHANSSON
RÄDDNINGSCHEF
GISLAVEDS KOMMUN

Brand i radhus

Till att börja med var det oklart om var samt kvaliteten på brandcellsgränser på vinden. Det visade sig vara ok (kolade ca 10cm in på angränsande sida).

Larm inkom till SOS 12.46 om Brand i byggnad, radhus, i Anneberg. Enheter som larmades var Anneberg 2400, Nässjö 2000 samt, Eksjö och Aneby samt 2080. Enhet 2408 var först framme, kl. 12.51, och strax efter kom 2410. 2408/2410 möttes av rökutveckling och fullt utvecklad brand i anslutning till entrén, och det hade spridit sig till taket på farstuvisten.

Radhuset är en länga med 4 lägenheter, med byggår 1987. Lägenheterna ligger i ett plan,

Föredömligt placerade dimspikar.

med någon form av förråd i källare/suterräng och med separat ingång till förrådet Stomme i trä, med gjutet betonggolv. Vid händelsen oklar brandcellsgräns på vinden.

HÄNDELSEFÖRLOPP

Branden startade med stor sannolikhet på farstuvisten i någon form av utemöbel med

stoppad dyna. Det blev en snabb spridning till undertaket på farstuvisten och därefter spridning till vinden. Branden spred sig inte in i själva lägenheten. Taket samt vinden och farstuvisten på lägenhet A blev kraftigt brandskadat. Lägenhet A + B fick vattenskador, lägenhet C + D klarade sig helt utan skador och boende kunde flytta in samma kväll, dock samlades vatten i den oinredda källaren (betong konstruktion).

Vid ankomst påbörjades utväldig släckning av farstuvisten samt takfot. Ganska snart påbörjades en rökdykarinsats då det var oklart om någon fanns kvar inne i lägenhet A. Ett snabbt sök (antagligen ingen rökdykning) visade att ingen var kvar. Efteråt visade det sig att en katt fanns i lägenheten, den klarade sig dock fint!

DIMSPIK

Nässjö fick till uppgift att sätta dimspik samt öppna upp för strålrör i yttre gaveln. Eksjö att skapa begränsningslinje med dimspik på taket, gränsen mellan A/B. Anneberg fick i uppgift att ta sig upp på vinden i B och sätta dimspik mot A och Aneby utförde akut RVR i lägenhet B. Räddningsinsatsen avslutades ca 14.30. En saneringsfirma kom senare till platsen och efterbevakning skedde till 08.00 dagen efter då Polis tog över.

ERFARENHETER

- Hårt arbete lönar sig! På alla nivåer och enheter! (extra + till Anneberg för bra uppstart samt dimspik på exakt rätt platser i trångt utrymme).
- Bra att dela upp i olika ansvar/sektorer så tidigt som möjligt (RL-Skadeplats-RVR).
- C och D lägenheterna var beboeliga redan samma natt.
- Att inblandade aktörer kommer till platsen underlättar (RVL, Ägare till byggnaden, Saneringsbolaget).
- God kommunikation mellan alla inblandade, "alla känner alla".
- VB "läste" olyckan bra, rätt antal enheter larmades till platsen.
- Sambandet kan bli bättre, nu spelade det mycket liten roll då det mesta skedde utomhus och inom synhåll, men hade det eskalerat så hade sambandet kunnat spela en viktigare roll.

JAN KARLSSON

INSATSLEDARE

HÖGLANDETS RÄDDNINGSTJÄNSTFÖRBUND

Rutin talgruppsanvändning

Denna Rutin är framtagen för att beskriva hur räddningstjänsten inom RäddSam F ska använda stations-, insats-, samt RAPS-talgrupper vid larm och vid ej larm. Rutinen ska ses som ett komplement och förtydligande till rutinen Gemensam rutin för informationsflöde i Rakel under operativ samverkanshändelse inom Jönköpings län samt RSB:s operativa riktlinje.

TALGRUPPER

I denna rutin beskrivs följande tre talgrupper, stations-/insats-/RAPS-talgrupp. Utöver dessa finns ett flertal andra talgrupper som kan nyttjas, dessa berörs dock ej i detta dokument.

STATIONS-TALGRUPP

Varje räddningstjänstorganisation har sina egna stationstalgrupper. Det finns generellt sett en stationstalgrupp per station.

RAPS-TALGRUPP

För generella samverkanshändelser tilldelas en RAPS (länstalgrupp) automatiskt av SOS Alarm.

Endast resurser i larmtillstånd ska ha RAPS-talgrupp inställd.

Händelser utanför länet tilldelas enligt gällande rutin i det tilldelade området.

INSATS-TALGRUPP

Varje län har ett antal regionala insatstalgrupper för räddningstjänsten till förfogande.

Grundprincipen är att använda **samma nummer** på insatstalgrupp som tilldelad läns RAPS-talgrupp.

Exempel: Har man fått tilldelad läns RAPS-talgrupp nr 4 använder man läns Insatstalgrupp nr 4.

Insatstalgrupperna 21-25 kan användas när det finns behov av ytterligare talgrupper vid en händelse för räddningstjänsten inom RSB område. Dessa talgrupper förfogar/beslutar ledningscentralen över vid tilldelning.

TALGRUPPSANVÄNDNING VID EJ LARM

Räddningstjänstens resurser ska normalt ha samtliga sina Rakelterminaler

inställda på sin egen organisations stationstalgrupp och gemensamma ledningsresurser på sina egna förutbestämda talgrupper när de inte är i larmtillstånd. Om en CBR skickas till ledningscentralen eller SOS Alarm på sin egen stationstalgrupp så sker kontakt med individsamtal från ledningscentralen eller SOS Alarm till den resurs som skickat CBR, eftersom de saknar talrättigheter på stationstalgrupperna.

TALGRUPPSANVÄNDNING VID LARM

Nedan beskrivs hur talgrupperna bör användas vid larm. Lokala avvikelser kan förekomma beroende på tillgången på Rakel-terminaler.

FRAMKÖRNING

Under framkörning ska RAPS-talgrupp och respektive organisations stationstalgrupp användas.

Grundprincipen är att all nödvändig kommunikation för samverkan sker på tilldelad RAPS-talgrupp under framkörning.

Prioriteringsordningen för företräde i radiotrafiken är "Först på plats" och ledningsfunktioner (Ledningscentral, RLC polisen, Räddningsledare).

Bara nödvändig kommunikation under framkörning sker på tilldelad RAPStalgrupp över RAKEL.

Kommunikation som endast är viktig för egna organisationen bör ske på varje organisations egna talgrupper under framkörning.

FRAMME PÅ SKADEPLATS

Vindruta/framkomstrapport ska lämnas öppet på tilldelad RAPS-talgrupp av första blåljusenhet på plats.

Räddningstjänst på plats ska alltid lämna lägesrapport på tilldelad RAPStalgrupp, via CBR mot SOS/LC.

Vid framkomst på skadeplats ska respektive organisation (polis, ambulans,

Artikeln fortsätter på nästa sida

räddningstjänst) gå över på sina egna insatstalgrupper. Räddningsledare ska påtala att insatstalgrupper ska användas. När insatstalgrupp används för räddningstjänsten ska endast samverkande ledningsfunktioner och ledningscentraler finnas kvar på tilldelad RAPS-talgrupp.

SAMMANFATTNING

Framkörning

RAPS-talgrupp + stations-talgrupp

RAPS-talgrupp för nödvändig samverkansinformation

Stations-talgrupp för intern kommunikation

Framme på plats

Räddningsledare/ansvarigt befäl:

RAPS-talgrupp + Insats-talgrupp-Styrkeledare/arbetsledare: Insats-talgrupp + Rökdykar-radio

Brandman: Rökdykarradio + Insats-talgrupp (om terminaler finns till förfogande)

RAPS-talgrupp för nödvändig samverkansinformation

Insats-talgrupp för intern kommunikation

Insatstalgrupp

Insats-talgrupp följer nummer på tilldelad RAPS

LC 4-3 beslutar och fördelar ytterligare insatstalgrupper vid behov, nr 21-25

Habo

RÄDDNINGSTJÄNSTENS
RESERVBIL SKICKAD TILL UKRAINA

I vintras fick en av Habos räddningstjänsts brandbilar ett nytt och viktigt uppdrag – i Ukraina. Efter att räddningstjänsten nyligen tagit sin nya släck- och räddningsbil i drift beslutade man att skänka den tidigare reservbilen till Ukraina, där behovet av räddningsfordon är stort.

– Många fordon blir sönderbombade under kriget och behovet av nya är stort. Vi behöver inte två reservbilar, så det är bättre att den får göra nytta där den verkligen behövs, säger Gustav Andersson, ställföreträdande räddningschef.

Genom MSB:s samordningsprojekt för hjälpinsatser till Ukraina kunde Habo kommun erbjuda bilen. Ukrainska myndigheter nappade på erbjudandet och MSB hämtade fordonet för transport till Charkiv, där den stödjer räddningsarbetet.

Brandbilen som är från 1991 användes som basbil fram till 2006 och har därefter fungerat som reservbil. Under åren har den ryckt in vid behov, bland annat vid besiktningar och övningar samt vid brandskyddsutbildningar för barn i förskolor och skolor.

Nu väntar ett nytt kapitel för bilen – och en viktig uppgift i ett krigsdrabbat område.

Tillsyn på Räddningstjänstsamverkan Småland-Blekinge-övergripande ledning

I den reformerade lagstiftningen LSO (2003:778) finns krav på att kommunerna ska ha ett ledningssystem och att den övergripande ledningen ständigt ska upprätthållas. Lagstiftningen ger också MSB rätten att besluta om föreskrifter gällande kommunernas ledningssystem.

I dessa föreskrifter (MSBFS 2021:4) beskrivs vilka roller och uppgifter ledningssystemen ska hantera. I föreskrifterna pekar man särskilt ut två roller som ska finnas i den övergripande ledningen, de rollerna är räddningsledningschef och driftchef. I de flesta ledningssystem, och så även inom RSB, har man fördelat rollerna på funktionerna Vakthavande räddningschef och Vakthavande befäl.

MSB har sedan 2023 haft en pågående tillsyn på den övergripande ledningen i RSB. Tillsynen är riktad mot Jönköpings kommun men eventuella kravställningar kommer påverka alla ingående kommuner i avtalet.

STEGVIS

Tillsynen har genomförts i några olika steg. Inledningsvis lämnade vi de dokument vi har som beskriver ledningssystemets uppbyggnad. MSB kallade senare till ett möte där vi fick både svara på kompletterande frågor kring inlämnad information och chans att nyansera vissa delar som inte kunde utläsas i dokumentationen.

PLATSBESÖK

Under hösten 2024 fick vi besked om att tillsynen fortfarande är öppen och att tillsynen skulle kompletteras med ett platsbesök för att genomföra en scenariobaserad dialog med ingående funktioner i den övergripande ledningen. Den 29 januari 2025 genomfördes platsbesöket där vi även fick chans att uppdatera tillsynsför-

rättarna på vad som hänt efter deras senaste besök.

Besöket innehöll även en rundvandring i ledningscentralen men huvudpunkten för dagen var den scenariobaserade dialogen. I de scenarion som presenterades fick funktionerna (RCH, VRC, VB, LB, LOP) frågor kring hur ärenden hanterades- vilka uppgifter fördelades på vem och kunde dom utföras inom rimlig tid? Scenarion som spelades upp var skeenden med många samtida vardagshändelser i kombination komplicerade händelser och med hot om ökad belastning p.g.a. vädervarning. Syftet med belastningen var att se om övergripande ledning har kapacitet nog att utföra de uppgifter som ligger på rollerna driftchef och räddningsledningschef med fokus på omvärldsbevakning och systemuppföljning.

AVSLUTAD TILLSYN

Den 11 april fick vi det formella beslutet om att tillsynen är avslutad och sammanfattningen ger att MSB anser att vi har grundläggande förutsättningar att bedriva övergripande ledning i enlighet med de bakomliggande kraven. MSB skriver att övergripande ledning har genom sin beskrivning av verksamheten och genom de scenarion som studerades under platsbesöket visas på ett trovärdigt sätt att det finns förutsättningar för VB, som innehar driftchefsrollen, att fokusera på ett övergripande perspektiv i samband med komplexa och omfattande händelser och att det finns förutsättningar att direkt fördela uppgifter.

I beslutet förtydligar MSB att det är endast ledningssystemets övergripande ledning som är tillsynad och att

Artikeln fortsätter på nästa sida

tillsynen inte behandlat resterande delar av systemet och då inte heller effekt och kvalité på skadeplatsarbetet.

MSB vill också skicka med att det kan finnas skillnader inom systemet kring förväntningar om rådgivet och styrning. Ett exempel på detta är att extern medlyssning finns hos lokala ledningsfunktioner samtidigt som övergripande ledning innehar rollerna responsanpassning och initial resurstilldelning.

De noterar även, utifrån de utvärderingar/utredningar som genomförts, att det är höga förväntningar på stöd från övergripande ledning till lokala ledningsfunktioner medan det inte förväntas att övergripande ledning ska styra i samma utsträckning.

MSB påpekar att ledning ska utövas gemensamt (lagkrav) och det innebär styrning från övergripande ledning.

SAMMANFATTNING

Sammanfattningsvis är det tillfredsställande att vi uppnår grundläggande krav samtidigt som vi bär med oss förståelsen om att vi inte får stanna upp i utvecklingen utan fortsatt framåtlutat arbete gäller.

ANDREAS MELIN

CHEF LEDNINGSCENTRAL

RÄDDNINGSTJÄNSTEN JÖNKÖPING

NYA BROSCHYREN

Den nya broschyren Om krisen eller kriget kommer har fått ett positivt mottagande hos allmänheten. Många har tagit del av innehållet och kunskapen om Sveriges beredskap för kris och krig har ökat. Samtidigt reagerade också många med oro när broschyren kom i brevlådan. Det visar en uppföljande undersökning som MSB låtit göra.

Som jämförelse har vissa frågor som ställdes i samband med utskicket 2018 även ställts i denna mätning. Resultatet visar bland annat att fler kände oro när de fick broschyren denna gång, 39 procent, jämfört med utskicket 2018, 24 procent. Den vanligaste känslan när man såg broschyren var dock ansvar, 45 procent, även om den siffran sjunkit något jämfört med förra utskicket, 47 procent.

Undersökningen visar också att 86 procent tycker att Sverige är värt att försvara vid ett militärt angrepp. 76 procent säger sig vilja försvara landet inom det civila försvaret.

Totalt 63 procent planerar att stärka sin egen beredskap jämfört med 57 procent innan utskicket.

CYBERSÄKERHETSKOLLEN

Cybersäkerhetskollen är MSB:s verktyg för uppföljning av cybersäkerhetsarbetet i Sverige. Cybersäkerhetskollen erbjuds till alla samhällsviktiga verksamheter och de som svarar bidrar till MSB:s bedömning av det civila försvarets motståndskraft. Samhällsviktiga verksamheter, såväl privata som offentliga, ska rapportera in sitt resultat till MSB senast den 12 september 2025.

Cybersäkerhetskollen består av fyra mätningar: Infosäkkollen, Itsäkkollen, Ot-säkkollen och Leveranskedjekollen.

Cybersäkerhetskollen bidrar till den nationella lägesbilden och utgör därför en viktig del i MSB:s bedömning av Sveriges motståndskraft inom cybersäkerhetsområdet. Mätningen visar även vilka utmaningar samhällsviktiga verksamheter står inför och ger myndigheten möjlighet att anpassa stöd som underlättar säkerhetsarbetet.

CELL BROADCAST

Regeringen har gett MSB i uppdrag att införa Cell Broadcast, en lösning som gör det möjligt att skicka varningsmeddelanden till mobiltelefoner. Uppdraget till MSB ska redovisas till regeringskansliet senast den 30 januari 2026.

SKYDDSRUM

Sveriges befolkningsskydd består bland annat av varningsmöjligheter, skyddsrum, utrymning

och inkvartering. Förutom ökat antal tillsyner och kontroller pågår det även ett omfattande arbete med upprustning av landets specialskyddsrum, det vill säga stora skyddsrum som kan inrymma tusentals människor och som i ordningsställandefasen är i behov av driftpersonal.

Under 2025 planerar MSB att påbörja 2 000 nya kontroller genom kontrollbesök, säkerställa att det görs 10 000 nya tillsyner och fortsätta att genomföra filterbyten i skyddsrummen så att ett skydd skapas mot kemiska och radiologiska stridsmedel.

MSB tar löpande emot frågor om fastighetsägarnas ansvar för skyddsrummen, inte minst vad gäller i ordningsställandet av skyddsrummen. Enligt lagen (2006:545) om skyddsrum och tillhörande förordning och föreskrifter ansvarar fastighetsägaren bland annat för att: ge anvisning om var skyddsrummet finns genom skyltning, i fred använda skyddsrummet på sådant sätt att det kan ställas i ordning inom 48 timmar vid höjd beredskap, underhålla skyddsrummet och dess utrustning, inte göra ändringar eller ingrepp i skyddsrummet som kan försämra skyddsrummets funktion, låta allmänheten komma in i skyddsrummet vid höjd beredskap.

NY VÄGLEDNING FÖR SÄKER LADDNING

Allt fler kör eldrivna fordon – och med det ökar behovet av kunskap om hur laddning ska ske säkert. MSB, Boverket och Elsäkerhetsverket har i ett gemensamt regeringsuppdrag tagit fram en vägledning om säker laddning, installation och användning av elfordon.

Vägledningen riktar sig till både privatpersoner och verksamhetsutövare.

Vägledningen ska ge stöd kring planering, installation och användning av laddinfrastruktur för elbilar, ellastbilar och elbussar – men ger även råd om förvaring och laddning av batterier för mindre elfordon, som exempelvis elsparkcyklar.

– Syftet med regeringsuppdraget är att samla och tydliggöra information om risker med laddbara fordon och vilka regler som gäller enligt olika lagstiftningar, säger Andreas Forsberg, handläggare på MSB.

Skadade batterier, sladdar eller laddare bör inte användas alls eftersom de medför en ökad brandrisk. Det är också viktigt med fungerande brandskydd i hemmet, som till exempel brandvarnare, pulversläckare och brandfilt.

– Vid laddning av mindre elfordon i bostaden rekommenderar vi att det sker under uppsikt och på en plats där utrymningsvägen inte snabbt riskerar att blockeras, säger Andreas Forsberg.

Undvik vanliga eluttag vid laddning av större fordon. Myndigheterna betonar vikten av att använda korrekt installerade laddboxar och avråder samtidigt från att ladda större elfordon i vanliga eluttag, eftersom de flesta elanläggningar inte är anpassade för hög och långvarig belastning.

Regeringsuppdraget pågår till 2029 och myndigheterna kommer att följa utvecklingen och löpande uppdatera vägledningen vid behov.

MSB SLUTER BEREDSKAPSAVTAL

MSB och Svenska Brandslangfabriken AB, Svebab, somtillverkar brandslang, har tecknat ett modernt beredskapsavtal. Avtalet syftar till att stärka företagets förmåga till leveranser under krig och företaget lovar att prioritera tillverkningen av brandslang för det civila försvarets behov. Avtalet är det första av sitt slag sedan återuppbyggnaden av det civila försvaret inleddes.

Erfarenheter från Rysslands fullskaliga krig i Ukraina, och deras angrepp på civil infrastruktur, visar på stort behov av brandslang för räddningstjänsten. I följd av intensifierat MSB arbetet med att få till ett avtal med ett företag som tillverkar brandslang. Efter en nära och förtroendefull dialog med Svebab är vi nu i mål.

Det avtal MSB och Svebab skriver konkretiserar också hur ett modernt beredskapsavtal kan se ut. Det är ett avtal som gör övergången från fred till krig så enkel och robust som möjligt, där det främsta målet är att säkerställa tillgången till kritiska varor genom en förstärkt produktionsförmåga. Avtalet ger det civila försvaret ytterligare ett verktyg i arbetet framåt när vi utvecklar samarbetet mellan näringslivet och staten och tillsammans stärker Sveriges försörjningsberedskap.

**RÄDDSAM
HALLAND**

Till alla som bidrog vid branden i Kråkeryd

Branden i terrängen vid torvmossen i Kråkeryd pågick mellan 16:e och 24:e maj 2025. Branden kom att omfatta ungefär 140 hektar och det krävdes en omfattande räddningsinsats för att hantera branden.

Vi vill rikta vårt direkta tack till alla som bidrog i räddningsinsatsen. Från det att de första enheterna anlände under den intensiva första dagen till dess att den sista glödhärden var släckt och kontrollerad drygt en vecka senare. Allas bidrag syns inte lika tydligt, men allas bidrag är precis lika viktigt.

Vi är djupt imponerade av den inställning och målmedvetenhet som ni har visat. Vi tar med oss alla leenden, knutna nävar och fokuserade blickar. Vi krävde mycket av er, och ni gav oss mer än vi någonsin kunnat förvänta oss. Arbetet har varit långvarigt, slitsamt och bitvis enformigt, men det har utförts med ett osvikligt engagemang. Var stolta över vad ni har åstadkommit och hur ni har utfört det.

För att kunna resursförsörja en räddningsinsats av denna omfattning har resurser hämtats från flera räddningsledningssystem. Förutom de närliggande resurserna från Ledningssystem RäddSam Halland (RäddSam N) och Räddningstjänstsamverkan Småland Blekinge (RSB) har resurser även hämtats från Västra räddningsregionen (VRR) Räddningsregion Västra Götaland (RRVG) samt Räddningstjänsten Skåne Nordväst (RSNV). VRR bistod även med koordinering av resurser under del av insatsen.

Utöver kommunala resurser hämtades stöd från SOS Alarm, Försvarsmakten, MSB, Kustbevakning, Trafikverket, SMHI, Polisen, Restvärdesräddning, företag och alla frivilliga som engagerade sig i händelsen. Bredden i stöd har gett ett tydligt bidrag till uppnått resultat.

Att kunna genomföra effektivt räddningsarbete även när resurserna kommer från olika organisationer och olika räddningsledningssystem visar på kraften i vårt samlade arbete. Visst finns det mer kvar att förbättra och optimera, men vi har kommit långt i vår gemensamma resa mot en enhetligare räddningstjänst.

Erfarenheterna från denna gång kommer att ligga till grund för ett lärande inför nästa gång vi ställs på prov. Nu var det gränslandet mellan

Halland och Småland som tog emot er hjälp. Nästa gång är det kanske vi som får lov att stödja er övriga. Vi ser fram emot att få bjuda tillbaka.

Tina Nordlund, Räddningsledare, Arvid Samuelsson, Räddningsledare, Mikael Svensson, Räddningsledare, Tina Källström, Vakthavande räddningschef, Mattias Sjöström, Vakthavande räddningschef, Magnus Åman, Räddningschef, Räddningstjänsten Hylte och Thomas Johansson, Räddningschef, Räddningstjänsten Gislaved-Gnosjö

Brand på äldreboende

Torsdagen den 27 februari bröt en brand ut i en lägenhet på Österängens äldreboende i Jönköping. Personalens ingripande räddade liv och minimerade skadan. I mars blev de uppvaktade av räddningstjänsten för sitt föredömliga agerande.

– Medarbetarna gjorde en fantastisk insats och jag är tacksam över att ingen av de äldre kom till skada, även om det var tråkigt att två av våra medarbetare fick uppsöka sjukvård, sa Liza Dawood, enhetschef på Österängens äldreboende, när räddningstjänsten var på besök.

Räddningstjänsten uppvaktade den berörda personalen i förra veckan med blommor för att tacka för ett bra ingripande under branden, som kunde begränsas till lägenheten där branden startade.

– Personalen ska ha en eloge för att de hade gjort allt vi vill att de ska göra innan vi kommer och kan släcka branden, säger Håkan Grunditz, brandmästare på räddningstjänsten. De hade fått ut medborgaren ur den brinnande lägenheten, stängt dörren till lägenheten som brann och sett till att övriga på äldreboendet sattes i säkerhet och inte gick ut i den rökfyllda korridoren.

Explosion i Eksjö

Onsdagen 23 april kl: 22:56 hörs 2 stycken stora smällar i centrala Eksjö. Polis och Räddningstjänst larmas till Snickaregatan och vid framkomst till platsen kan man konstatera materiella skador på fordon och fastigheter.

AVSPÄRRNINGAR

Räddningsledaren och Polisen tar omgående beslut om att spärra av ett större område runt fastigheterna på gatan samt att inrymma boende i fastigheterna då man inte vet om det finns mer som kan explodera. Boende kontaktas och ombedes att hålla sig borta från fönsterna ut mot snickargatan.

Inom området finns också ett Trygghetsboende, så kontakt tas med kommunen för att göra upp en plan om det skulle behövas ambulans eller hemsjukvård till boendet.

En större polisiär insats genomfördes under natten. Det nationella bombskyddet kallades till platsen och påbörjade en teknisk undersökning. Räddningstjänsten bistod som stöd till bombgruppen för att ta sig upp på balkongerna via stegar på fastigheterna samt att hålla avspärrningarna. Ingen person skadades vid händelsen. Det blev dock materiella skador på två fordon som var parkerade i området samt på några fastigheter.

MATS KRAFT

INSATSLEDARE

RÄDDNINGSTJÄNSTEN EKSJÖ

UTBILDNINGSDAG RÄDDSAM F

Den 24 april genomförde RäddSam F en utbildningsdag i Boverkets nya brandregler, som träder i kraft den 1 juli i år. Utbildningen hölls på Nässjö Träcentrum och samlade 90 deltagare från både räddningstjänster och kommunernas byggkontor.

Dagen präglades av goda diskussioner och ett stort engagemang kring de nya föreskrifterna om säkerhet i händelse av brand i byggnader.

Den som vill läsa mer om de nya föreskrifterna kan göra det på Boverkets kunskapsbank:

www.boverket.se/sv/PBL-kunskapsbanken/

Brand i byggnad, Vetlanda

Den 27/4 klockan 17:59 inkom larm, brand i byggnad, publik lokal, Lasarettsgatan 7 i Vetlanda. Inringaren säger att det väller ut svart rök ur fönstren.

Lasarettsgatan 7 är en gammal välkänd fastighet i Vetlanda. Fyra våningar, byggd på 30-talet och har genom åren tjänat som bl.a. lasarett, BB och Folkets hus. Nu står byggnaden tom sedan en tid tillbaka och upphandling om rivning pågår.

Fastigheten har den senaste tiden varit utsatt för en del skadegörelse. Obehöriga personer har uppehållit sig i fastigheten, det har varit tillbud med anlagda mindre bränder i anslutning till byggnaden, inte minst de senaste dagarna innan branden. Det har med andra ord funnits varningssignaler om att något skulle kunna hända.

FÖRLOPP

4010 och 4030 är första enhet på plats, ca 5 min efter larmet, med fipbilarna 4060 sekunder efter. Fip 4106 styrdes direkt mot stationen för att ta med tankbil ut till platsen. 4080 och 3480 anländer samtidigt ett par minuter senare.

På färdvägen till platsen via missionsgatan passerar 4010 framsidan på fastigheten och ser då ingenting, varpå man fortsätter runt hörnet in på Lasarettsgatan till baksidan på byggnaden. Det finns ingen på platsen som möter upp. Det primära brandrummet på våning två lokaliseras dock snabbt då rutorna gått sönder och tjock svart rök mycket riktigt väller ut.

Redan när ledningsenheterna kommer fram har man rest en sektionsstege mot fönstren i brandrummet och fått på vatten på branden vilket har en ganska snabb effekt. Snart upplever man att man slagit ner branden betydligt och vågar gå in via

fönstret in i brandrummet. I det här skedet är det fortfarande oklart om det befinner sig några personer i byggnaden. Förberedande order till nästa ankommande styrka som är 4410 från Landsbro är att klä sig för rökdykning och gå in via en entré som finns på samma sida om byggnaden som vi just angripit branden från.

SEKTORER

När styrkorna från Korsberga och Nässjö anländer sätts de in på motsatta sidan av byggnaden och vi delar upp insatsen i sektor "framsida" och sektor "baksida" med 4080 och 2080 som sektorchefer och 3480 tar över som räddningsledare.

Några minuter in i insatsen noterar vi att det börjar komma ut rök via vindskuporna på taket, efter ytterligare en stund sker detta i alla kupor i hela byggnadens längd. Med vetskapen om tidigare skadegörelse jobbar vi därför utifrån att vi kan ha fler bränder i byggnaden, och att vi heller inte kan utesluta att det finns personer i byggnaden även om det inte är troligt.

RÖKFYLLED BYGGNAD

När den primära branden i startutrymmet är släckt och vi börjar röra oss i byggnaden konstaterar vi att i princip hela byggnaden är rökfylld men vi hittar ingen ytterligare brand. Sikten på de övre våningarna är dock bättre än på brandvåningen och ingen större temperaturhöjning noteras.

Artikeln fortsätter på nästa sida

När hela byggnaden är genomgången så öppnar vi upp alla fönster och då lättar röken snabbt så vi kan söka igenom hela fastigheten ytterligare en gång med bra sikt.

När vi efteråt överblickar skadorna kan vi konstatera att vi haft en fullt utvecklad rumsbrand i startutrym-

met, ett större rum som tidigare utgjort samlingslokal/ servering, och att branden bara med en hårsman hindrats från att sprida sig till fler byggnadsdelar. Till exempel hade en glastruta i en innerdörr från brandrummet gått sönder av värmen med brandgasspridning till intilliggande utrymmen som följd. I övrigt stod det i princip öppet i hela byggnaden, både mellan olika utrymmen på våningsplanen och mellan de olika våningsplanen via trapphusen. Därav att röken kunde sprida sig i hela fastigheten och inledningsvis även "lura" oss att vi eventuellt hade flera brandhärdar.

AVGÖRANDE FAKTORER
Avgörande för händelsens utgång

och att det inte blev värre än det blev var sannolikt att vi direkt kunde lokalisera brandrummet samt en väldigt snabb första åtgärd. Branden hade lyckosamt nog startat i ett föremål eller möbel mitt på golvet endast ett par meter in från fönstret vilket också gjorde att vi lätt nådde primärbranden och fick omedelbar effekt.

RISKFAKTORER

Frågan man kan ställa sig är om det hade gått att göra något för att förhindra det som nu hände, och som mycket väl dessutom hade kunnat slutat betydligt värre än det nu gjorde?

Mönstret är ju inte helt okänt för oss. När det finns ett antal observerade och kända riskfaktorer som skadegörelse, klotter, kanske krossade rutor, obehörigt tillträde och tidigare småbränder, då vet vi att det inte är så ovanligt att sådant beteende eskalerar. Hade vi då, till exempel i samverkan med Polis, fastighetsägare, vaktbolag, skolan, fritidssektorn och/eller andra aktörer kunnat förhindra att det som skedde skedde?

Nu slutade det med en begränsad brand i ett rivningshus i centrum, en annan gång kan det handla om något annat. Rent samhällsekonomiskt vet ju i alla fall alla vi som läser det här, att förebyggande arbete och god samverkan brukar bli betydligt billigare i slutändan än att hantera konsekvenserna av oönskade händelser som redan har inträffat.

Polisen har inlett en utredning om mordbrand. Upphandlingsförfarandet om rivning är påskyndat av fastighetsägaren och i väntan på rivningen är nu hela fastigheten inhägnad för att förhindra ytterligare obehörigt tillträde och skadegörelse.

MORGAN MILEDAL

INSATSLEDARE

HÖGLANDETS RÄDDNINGSTJÄNTFÖRBUND

Övning i Pågående Dödligt Våld

Under några dagar under våren har en stor samverkansövning ägt rum på Ränneslätt i Ekdjö. Samverkan mellan Polisen, räddningstjänsten, SOS Alarm och Regionen har övats ur ett PDV-perspektiv.

Kort möte på skadestplatsen mellan PIC och räddningsledaren för att uppdatera varandra om lägesbilden just nu.

Många skadade patienter på uppsamlingsplatsen. Då måste samtliga hjälpa till med sjukvården. Räddning, polis och ambulans i ett team. Tillsammans är vi starka!

Räddningsledaren och sjukvårdsledaren i snabb dialog om tillståndet för dom drabbade och behov av resurser.

Uttrycken "farligast just nu" och "tillräckligt säkert" förmedlas hela tiden mellan samtliga blåljusaktörer på platsen.

Här visas samverkan på bästa sätt. Alla blåljusaktörer är delaktiga vid vård och förflyttning av skadade patienter.

Finns det ingen ambulanspersonal ledig på plats så vårdar och förflyttar Räddningstjänst och Polis.

Polis och Räddning ger rapport till Medicinskt ansvarig om tillståndet och behandlingen som är gjord med den drabbade.

MATS KRAFT OCH ELIN AXELSSON
RÄDDSAM F

Framsidan: Ledningsmöte Räddningsledare, PIC och Sjukvårdsledare. Gemensam lägesbild rapporteras från samtliga aktörer. Bra plottring där alla ser vad som är gjort och skall göras. Mycket lättare att få en bra lägesbild och otroligt viktigt vid överrapportering vid personalbyte eller ankomst av nya ledningspersoner.

Skogsbrandflyg och eldningsförbud

SKOGSBRANDFLYGBEVAKNING

2025 är det fortsatt KASK genom flygklubbarna i Jönköping, Värnamo, Smålandsstenar och Eksjö som flyger skogsbrandflyget över Jönköpings Län.

Likt tidigare år är länet uppdelat på två slingor som flygs var för sig. Den östra slingan (F1) flygs 14.00 – 16.00 och går över Sävsjö, Kvillsfors, Hjältevad, Aneby, Tranås och Gränna. Den västra slingan (F2) flygs vid 17.00 – 19.00 och går över Värnamo, Gränna, Visingsö, Mullsjö och Smålandsstenar. Därutöver finns det slingor i södra Sverige som kompletterar varandra både geografiskt och tidsmässigt. I Jönköpings län och Ydre kommun är det RIL Jönköping syd som gör bedömningen när bevakning med flyg ska ske.

Vid en händelse där skogsbrandflyget deltar, så kommer SOS/ledningscentralen att koppla samman (gruppkombinera) skogsbrandflyget med aktuell RAPS-talgrupp. Då fås också besked vilket anropsnummer skogsbrandflyget nås på.

I det fall räddningsledaren önskar få upp skogsbrandflyget vid rekognosering vid en skogsbrand, ska sökning ske via SOS Alarm/ledningscentralen.

Det är staten som står för kostnaden för förebyggande bevakning, medan respektive kommun står för flygning i samband med en inträffad skogsbrand.

2025-års planering för skogsbrandflygbevakning finns på RäddSam F:s lärplattform under operativa dokument/brand/skogsbrand.

ELDNINGSFÖRBUD

Länsstyrelsen och kommunerna har rätt att utfärda eldningsförbud inom sina respektive områden. RIL Jönköping syd gör en samlad bedömning, med hjälp av brandriskkartorna på MSB:s respektive SMHI:s hemsidor, av situationen och rekommenderar vid behov berörda kommuner att meddela föreskrifter om eldningsförbud. Den enskilda kommunen föreskriver om eldningsförbud och anslår detta på kommunens anslagstavla och hemsida. Endast länsstyrelsen och den som är delegerad i kommunen till det har rätt att medge lokalt undantag från eldningsförbudet. Detta ska ske efter särskild bedömning.

LARMPLAN VID FÖRHÖJD SKOGSBRANDRISK

Som beskrivits ovan följs och bedöms brandrisken i skog och mark dagligen. Härvid sker också en bedömning om larmplanerna behöver utökas med fler enheter.

FLYGANDE BRANDSLÄCKNINGRESURSER

Likt tidigare år tillhandahåller MSB flygande brandsläckningsresurser typ helikopter med vattentunna och vattenbombande flygplan.

Stationeringsorten för dessa varierar beroende på brandrisken i skog och mark. Dessa larmas via SOS Alarm/Ledningscentralen.

PÄR LILJEKVIST

RÄDDNINGSTJÄNSTEN VÄRNAMO

Räddningsplankan
ges ut av RäddSam F

Ansvarig utgivare
Göran Melin
goran.melin@jonkoping.se

Redaktör
Maria Boqvist
maria.boqvist@jonkoping.se

Redaktionskommitté
Ledningsgruppen RäddSam F

RäddSam F
Kansli på Höglandets
räddningstjänstförbund

Postadress
Höglandets räddningstjänstförbund
571 80 Nässjö

Webbplats
www.raddsamf.se

Telefon
0383-46 77 00

E-post
hoglandet@raddningstjansten.com

